

U S N E S E N Í

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedkyně Mgr. Jany Brothánkové a soudců JUDr. Petra Průchy a JUDr. Tomáše Langáška v právní věci žalobkyně: **Ing. L. K.**, , proti žalovanému: **Rozhodčí orgán Všeobecné zdravotní pojišťovny České republiky**, se sídlem Orlická 2020/4, 130 00 Praha 3, týkající se žaloby proti rozhodnutí žalovaného č. j. 3706/11/Kar ze dne 22. 6. 2011, o kasační stížnosti žalobkyně proti rozsudku Městského soudu v Praze č. j. 10 Ad 22/2011 – 66 ze dne 6. 1. 2016,

t a k t o :

- I.** Kasační stížnost **se odmítá**.
- II.** Žádný z účastníků **nemá** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.

O d ů v o d n ě n í :

[1] Všeobecná zdravotní pojišťovna České republiky, krajská pobočka pro Středočeský kraj, územní pracoviště Kolín, usnesením ze dne 22. 4. 2011, č. j. US/7653283099/Šeb-1/11, zastavila řízení o žádosti žalobkyně o prominutí placení pojistného, jelikož žádost byla posouzena jako zjevně právně nepřipustná ve smyslu § 45 odst. 3 zákona č. 500/2004 Sb., správního řádu. Rozhodčí orgán Všeobecné zdravotní pojišťovny rozhodnutím ze dne 22. 6. 2011, č. j. 3706/11/Kar (dále jen „napadené rozhodnutí“) zamítl odvolání žalobkyně proti výše uvedenému usnesení a toto usnesení potvrdil. Proti napadenému rozhodnutí se žalobkyně bránila žalobou u Městského soudu v Praze (dále jen „městský soud“), který žalobu jako nedůvodnou zamítl rozsudkem ze dne 6. 1. 2016, č. j. 10 Ad 22/2011 – 66 (dále jen „napadený rozsudek“). Městský soud uvedl, že povinnost platit pojistné je zákonnou povinností, již se zákonem vymezené skupiny plátců pojistného nemohou zprostit, a příslušná zdravotní pojišťovna je povinna vymáhat na dlužníkovi jeho zaplacení včetně penále. Zákon neumožňuje, aby předmětem věcného posouzení před žalovanou bylo prominutí placení pojistného, a to ani zpětně ani do budoucna.

[2] Žalobkyně (stěžovatelka) napadla rozsudek městského soudu kasační stížností z důvodu uvedeného v § 103 odst. 1 písm. a) zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (dále jen „s. ř. s.“), když namítla, že městský soud se nedržel závazného právního názoru Nejvyššího správního soudu a Krajského soudu v Praze, docházelo k manipulaci se spisovou dokumentací, a podle rozsudků tuzemských soudů je povinností stěžovatelky bydlet v krmelci a bez jakéhokoliv nároku na výživu zemřít hladu nebo zimou.

[3] Jelikož stěžovatelka spolu s kasační stížností nepředložila plnou moc udělenou advokátovi, který ji bude zastupovat v řízení o kasační stížnosti, vyzval Nejvyšší správní soud stěžovatelku výzvou ze dne 14. 3. 2016, č. j. 6 Ads 33/2016 – 18, aby ve lhůtě 10 dnů od doručení výzvy předložila plnou moc udělenou jí advokátovi nebo prokázala, že má vysokoškolské právnické vzdělání, které je vyžadováno pro výkon advokacie. Současně ji poučil, že povinné zastoupení nebo vysokoškolské právnické vzdělání je dle § 105 odst. 2 s. ř. s. jednou z podmínek řízení a soud kasační stížnost odmítne, nejsou-li splněny podmínky řízení a tento nedostatek je neodstranitelný nebo nebyl přes výzvu soudu odstraněn. Dostalo se jí též poučení, že podle § 35 odst. 8 s. ř. s. může předseda senátu navrhopateli, u něhož jsou předpoklady, aby byl osvobozen od soudních poplatků, a je-li to nezbytně třeba k ochraně jeho práv, na návrh ustanovit usnesením zástupce, jímž může být i advokát.

[4] Podáním ze dne 26. 3. 2016 požádala stěžovatelka o projednání její kasační stížnosti bez právního zastoupení. Uvedla, že podle čl. 6 odst. 1 Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod má každý právo mimo jiné obhajovat se osobně. Upozorňuje též na čl. 7, 8 a 10 Všeobecné deklarace lidských práv, z nichž vyplývá, že stěžovatelka – obviněná má právo na osobní obhajobu, protože mezinárodní ochrana lidských práv nestanovuje povinnost být zastoupen u žádného stupně soudu.

[5] Předpokladem pro meritorní posouzení kasační stížnosti a přezkum rozsudku krajského soudu ve věci samé je osvědčení existence řádného zastoupení podle § 105 odst. 2 s. ř. s. Stěžovatel může podat žádost o ustanovení zástupce pro řízení o kasační stížnosti, pokud jsou u něj předpoklady, aby byl osvobozen od placení soudních poplatků (§ 35 odst. 8 s. ř. s.). Taková situace však v této věci nenastala. Stěžovatelka (ač byla o takové možnosti poučena) nežádala o ustanovení zástupce, naopak z kasační stížnosti vyplývá její požadavek, aby mohla před soudem bránit svá veřejná subjektivní práva nezastoupena. Stěžovatelka se domnívá, že požadavek povinného právního zastoupení je nezákonný a uvádí důvody, proč nemusí být zastoupena. Vyjádřila tak svůj úmysl neudělit advokátovi plnou moc a nepožádat o ustanovení zástupce soudem.

[6] Požadavek povinného zastoupení advokátem v řízení o kasační stížnosti je v souladu se zákonem i judikaturou Nejvyššího správního soudu. Například v usnesení ze dne 24. 1. 2005, č. j. 2 Afs 77/2004 – 85, zdejší soud zdůraznil, že kasační stížnost je mimořádným opravným prostředkem. Proto soudní řád správní upravuje v § 105 odst. 2 s. ř. s. požadavek na kvalifikované právní zastoupení fyzických či právnických osob s ohledem na nezbytnost garantované profesní právní erudice zástupce. Nelze tedy dovodit, že by touto úpravou byla stěžovatelka neúměrně zkrácena na svých ústavních právech, především na právu přístupu k soudu a na právu na právní pomoc v řízení před soudy.

[7] Ústavní soud shledal v usnesení ze dne 14. 9. 2000, sp. zn. Pl. ÚS 43/2000, č. 32/2000 Sb. ÚS, zákonnou úpravu povinného zastoupení advokátem pro vybrané typy řízení v souladu s ústavním pořádkem České republiky. I když se řízení před Ústavním soudem týkalo § 241 odst. 2 věty druhé o. s. ř., jde o ustanovení obdobné § 105 odst. 2 s. ř. s. Rovněž v usnesení ze dne 3. 12. 1998, sp. zn. III. ÚS 229/98, Ústavní soud vyslovil, že povinné zastoupení žalobce advokátem má zajistit rovnost účastníků tohoto řízení tak, aby žalobce nebyl proti žalovanému správnímu orgánu znevýhodněn v důsledku neznalosti zejména procesních právních předpisů.

[8] Nelze rovněž opomenout, že stěžovatelka byla s požadavkem povinného zastoupení obeznámena již z řízení, ve kterých vystupovala před Nejvyšším správním soudem v minulosti. V několika případech šlo o situaci obdobnou té nynější – stěžovatelka i přes výzvu k doložení povinného zastoupení trvala na tom, že bude v řízení před Nejvyšším správním soudem

pokračování

vystupovat osobně a bez právního zastoupení, načež byla její kasační stížnost soudem odmítnuta (srov. např. řízení vedená u Nejvyššího správního soudu pod sp. zn. 6 Ads 6/2010, 6 Ads 45/2011, 8 As 25/2012 nebo spojená řízení pod sp. zn. 8 Ans 3/2012 a 8 Ans 4/2012).

[9] Je tedy možné uzavřít, že přes výzvu Nejvyššího správního soudu stěžovatelka nepředložila plnou moc udělenou advokátovi pro zastupování v řízení o kasační stížnosti ani nedoložila právnické vzdělání ve smyslu § 105 odst. 2 s. ř. s. V situaci, kdy pouze vyjádřila nesouhlas s takovým zákonným požadavkem a neodstranila nedostatek povinného zastoupení, je na místě kasační stížnost odmítnout (srov. obdobně usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 10. 11. 2003, č. j. 4 As 45/2003 - 48, č. 238/2004 Sb. NSS). Nejvyšší správní soud proto v souladu s § 46 odst. 1 písm. a) ve spojení s § 120 s. ř. s. kasační stížnost odmítl.

[10] Výrok o náhradě nákladů řízení vyplývá z § 60 odst. 3 s. ř. s. za použití § 120 s. ř. s. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení, byla-li kasační stížnost odmítnuta.

Poučení: Proti tomuto usnesení **nejsou** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 6. dubna 2016

Mgr. Jana Brothánková
předsedkyně senátu